

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Május 25.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam. 42. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetői és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitorsórt, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyílt erek díja előre fizetendő.

A magyar gazdák veszedelme.

Németország kereskedői s ipari osztályában nagy a forrongás. Egy súlyos mérenyületet követte el az ottani közönség ellen. Megdrágították a mindennapi élelmi szerek árát, a húsét, a kenyérét, a söret, megdrágították még a takarmányfélét is.

Több, mint negyven millió németországi alattvaló fogja megérezni e drágaság súlyát s természetes, hogy ezt az ottani felvilágosodott közönség némán tűrni nem akarja. Egymást érik a tiltakozó népgyűlések, melyeken állást foglalnak a mestersegesen előidézett drágaság ellen s a szónokok kiméletlen szavakkal támadják azt a rendszert, a mely lehetővé tette, hogy egy osztály és foglalkozási ág előnyére megdrágítsák a birodalom lakosságának élelmezését.

Ami pedig ezt a drágaságot odaát Németországban előidézi, az a legujabb keletű védvamos irányzat, mely diadalra is jutott a kereskedelmi szerződés kereében.

Németország ugyanis most kötötte meg az összes európai államokkal a kereskedelmi szerződéseit s mihelyt ezek életbelépnek, gyökeres változáson megy keresztül a német birodalom felé irányított export.

E kereskedelmi szerződések gyökeres újítása ugyanis abban áll, hogy rendkívül magas védvammal sújtja a legtöbb mezőgazdasági cikket, úgy azoknak bevitel

sok tekintetben csak nem lehetetlenné van téve. Azt a célt akarják ezzel a német intéző körök elérni, hogy Németország mezőgazdasága lehetőleg kizárólagosan fedezze a belföld szükségletét s a külföldi áruk most a mezőgazdaságnak ne csinálhassanak konkurenciát. Ezáltal a német földbirtokosok és gazdák földük terméseért jóval magasabb 20-40 százalékkal jobb árakat érnek el. Ilz az érem egyik oldala. A másik, a sokkal kirívóbb az, hogy az élelmi szerek ára a német földön 20-40 százalékkal fog felszökni.

Ezért üdvözik a német gazdák örömmel az új kereskedelmi szerződéseket, viszont ezért lázong e szerződések ellen a lakosság tulnyomó többsége, amely nem agrikulturából él.

Igy akarja a Németországban uralkodó rendszer az ottani dzsentryt, a junkereket, földbirtokosokat és gazdákat támogatni, erősíteni, hogy a folyton növekvő szervezett proletáriátus ellen sikerrel védekezhessenek.

Ez mind igen szép dolog, de sajnós, ami a német gazdának üdvére válik, az csapás lesz a magyar gazdára nézve.

Magyarország Ausztria után Németországban szállította a legtöbb mezőgazdasági terményt, első sorban szarvasmarhát, árpát, birkát, gyümölcsöt s nyers bőrt. Németországfelé irányított exportunk évente vagy 200 millió koronát tett ki.

Hát ennek a 200 milliónak nagyobbik

felétől a jövő évtől kezdve vegyennek becsut a magyar gazdák. A jövő év tavaszán lép érvénybe az új kereskedelmi szerződés s mi meg fogunk szünni Németországba szarvasmarhát, árpát és buzát stb. elfogadható feltételek mellett szállithatni. Az árpa vámjá például két koronáról négy koronára emeltetett az új kereskedelmi szerződésben. A szarvasmarháé pedig ötszörte nagyobb lesz mint most. Nyilvánvaló tehát ezekből, hogy németországi exportunk teljesen tönkre lesz téve. Fenyegyet a hat forintos buza réme, fenyeget, hogy mezőgazdasági fölöslegünk jelentékeny részét nem fogjuk tudni elhelyezni.

Németország népe már szervezkedik a junkerek uralma s az élelmiszer uzsora ellen. Azt hisszük, nálunk is megteszik a szükséges intézkedéseket azok, akiket illet.

A válság.

Burrián István báró missziója véget ért. Ennek következtében vasárnap este visszautazott Bécsbe, hogy jelentést tegyen ő felségének. A közös pénzügyminiszter arról referálhat majd a királynak, hogy missziója s került. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy lényegesen közelebb jutottunk volna, hanem csakis azt, hogy ismét kísérelt, még pedig mindenképpen komoly próbálkozás történhet majd a politikai bonyodalom megoldására.

A közös pénzügyminiszter küldetésének főcélja az volt, hogy a király nevében ajánlja fel a koalíciónak a kabinetalakítást, szólítsa fel kormányprogram megállapítására és jelöltesse ki egy bizalmi férfit, aki ezt a programot a korona elé terjeszti.

TÁRGA.

Életképek.

I.

A békeapostol.

Irta: Barthalis János.

Kálmán Barátunk mindig híres, nevezetes volt a jó szívről, meg a humanitásáról. — Tudott sirni a szenvedőkkel, s örülni a vigadókkal.

Ha valahol bajt, kárt, csapást, vagy bármi néven nevezendő káoszt hallott, ami valamelyik embertársának kellemetlenséget, vagy bánatot okozott, — Kálmán volt az, aki jó tanácsos, vigasztaló szóval gyógyította a vérző sebeleket, akár kérték fel őt erre, akár nem.

A pörös feleket békére, a gyászolókat az isteni bölcs végzésben való megnyugvásra oktatni, keresztényi kötelességének tartotta — az utóbbi időkig.

Csak hogy két hibája volt: ha vigasztalni igyekezett, azt olyan ügyetlen módon csinálta, hogy halálos ellenségévé tette a bántottat. Ha pedig a békítő angyalt adta, akkor meg a legnagyobb galibát okozta. Biztos volt, hogy a pörlekedő felek még jobban hajba kaptak.

Meghalt egy uri család egyetlen leánya. A néhai még apró-cseprő kis jószág volt. Alig két hónapos kis angyal.

Bizony, elesalták a kiesiny Irént a földről kis kollegái egy jobb hazába, tul az örökké vándorló felhőkön, hol nincs fájdalom, nincsen gond, csak a mesés végtelenbe nyúló égi boldogság és az — örök ifjuság.

A szülők — különösen az anya — a földig voltak sujtva a nagy csapástól. A nő, ki életet adott volt a korán elköltöztötnek, midőn az isteni szikrát kialudni látta magzatában, egyik ájulásból a másikba esett.

Óh, mert: az anyai szeretet nagyobb az ő fönségében mindennél a világon és gazdagabb az ismert és ismeretlen kincsek országánál... A nő, aki gyermekét nem szereti, érdemetlen arra, hogy nőnek neveztesse.

Mikor Kálmánnak tudomására jutott ama családot ért gyászos csapás, így szökött önmagához:

— Huzd fel saruidat, és öltözzél ünneplő ruhába, gyarló ember, mert szükségem van vigasztaló szavaidra egy porig sujtott családnak. Menj és balzsamos szavaiddal enyhítsd meg fájdalmukat!

A virágerdővel borított ravatálnál csak a zokogó anyát találta. Köszöntésére hangos sirással felelt a gyászoló hölgy.

— Nagyságos asszonyom — szólt tompa hangon Kálmán — ugyan, ne sirjon. Vigasztalódjék.

Látja, érdemes is bánkódni ilyen semmiség kis kölyök után?

A nő abba hagyta a fuldokló sirást, és merően bámult a beszélőre.

Kálmán azt hitte, hogy hatni kezdett a hölgy szívére a medicina. Jó lessz hát erősebb dózisokban adni azt be. Jobban gyógyul tőle a sajgó seb. Meggyőzőbb hangon folytatta:

— Mert hát, látja nagyságos asszonyom, — a kis Irén nem is volt szép. Sohasem láttam csunyahabb portékát ennél a béka porontynál! Kezei, lábai nagyok s szeme kancsal volt. Nem hiszem, hogy nem valami hülyét „csudált” meg vele nagysád. Torzszülött volt az, kérem. Aztán ugy nézett ki a förtelmes jószág, hogy abból soha becsületes, erkölcsös leány sohasem lett volna. Jól járt, hogy elpatkolt. Adjon halát nagysád az ég Urának, hogy magához szólította azt a rut jószágot...

Tovább már nem folytathatta furesa, vigasztaló szavait, mert a nő, mint sebzett tigris ugrott neki, s a következő pillanatban Kálmán arra ocsudott fel, hogy szemei egy pofon következtében vörös-vöröses szikrákat hánynak, s ő maga meg az utcakövetén találta magát olyan mértani állapotban, a mi a függőleges iránynak a leghatározottabb ellentéte.

— Kidobtak, — szólt stoikus nyugalommal, midőn az utcaporát lerázta magáról — de szavaim a kellő hatást érték el, mert önagysága megvigasz-

A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága szombati értekezletén egyhangúlag elhatározta, hogy Andrássy Gyula grófot kéri föl arra, hogy, mint a szövetkezett pártok bizalmának letéteményese járuljon a felség elé és világítsa meg a koalíció programját. Gróf Andrássy Gyula csak az értekezlet berekesztése után érkezett a fővárosba és bár a konferencia határozatáról még az este értesült Darányi Ignác útján, döntéséről még nem nyilatkozott. Így tehát bizonytalan volt, hogy Andrássy gróf vállalja-e azt a feladatot, melyet a vezérő-bizottság neki szánt?

A vasárnap meghozta a választ erre a jelentős kérdésre. Andrássy Gyula gróf délelőtt Kossuth Ferencől hivatalos formában értesült a vezérő bizottság értekezletének lefolyásáról és a koalíciónak az ő személyéhez fűződő óhajjáról. Délután pedig Burián báró közölte vele a korona felfogását és a kibontakozás megkönnyítésére irányuló terveit. A szövetkezett ellenzék vezérével és a homo regius-szal folytatott tanácskozás eredménye az volt, hogy Andrássy Gyula gróf elvállalta a neki szánt missziót, mely egyelőre még csak abban foglalható össze, hogy ő felsége előtt tolmácsolni és interpretálni fogja a koalíció részéről kormányalakításra alkalmasnak vélt programot.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A képviselőház máj. 22-iki ülésén Justh Gyula elnökölt.

Justh Gyula meleg hangon elparentálta az elhunyt Andrássy Tivadar grófot. Megemlítette azt is, hogy Andrássy Tivadar vezette annak idején a képviselőház deputációját Kossuth Lajos ravatalához.

Az elnök jelentése után mentelmi ügyeket tárgyalta.

Ráth Endre kérte mentelmi ügyének megvédését.

Végül az elnök indítványozta, hogy a legközelebbi ülés szerdán legyen megtartva.

A ház elnök indítványát elfogadta.

A nőegyesület közgyűléséből.

A közdivásárhelyi jótékony nőegyesület május 22-én Jakab Istvánné és Székely Jánosné alelnökök vezetése alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

talódott. Indulatrohamának illető megnyilvánulása mutatja, hogy szavaim nem a pusztában olhangzó beszéd hangjai valának. S azzal, mint aki a dolgát a legjobban intézte el, haza ment, s jóízűen megvacsorázott.

A „megvigasztalt” hölgy még ma is halálosan gyűlöli Kálmánt, aki bármennyire gondolkodik is e fölött, nem bír rájönni, hogy mivel bántotta meg ő nagyságát.

A képviselőválasztási mozgalmak alkalmával történt.

Miska és Gyurka, mint régi jó barátokhoz és komákhoz illik, együtt halgatták végig a képviselőjelöltek programbeszédét. Nem azért ám, mintha abból okulni akartak volna. Őh, nem! Magasabbról lebegett előttük: a potya ital, ami ilyen alkalmokor bőven kínálkozik a szomszagos hazafitörök enyhülésére.

Ha a jobbparti jelölt „szavallt,” azt megéljenezték, de ittak is a borából. Ha pedig a balpárt embere „prográncsolt,” azt nem hogy meg ne hallgatták volna, de sőt inkább duplán ittak a kontójára.

Ilyen formán igen kedélyesen folytak a napjaik.

Történt azonban ugyanis, hogy mikor éppen a balpárt kontóját igyekeztek emelni, egy igen csekély dolgon összekülönbözött a két hazafi. Ivásközben azt mondja Mihály:

— No, koma, nem hiában, hogy mindig csak erre a pártra „szavallottam,” de el is látja bőven testi intencióval az embet.

György visszaszólt:

— Te bizony mindig a másikra voksoltál, koma!

— Az nem igaz, pattant fel Miska.

A közgyűlés főtárgyát a „Magyarországi Nőegyesületek Szövetség-ének ápril 6-iki gyűlésén a nőegyesület képviselőjében megjelent Székely Jánosné másodelnök és Nagy Ferencné Csiszár Sára alapítótág beszámoló jelentése képezte, melyet elismeréssel és köszönettel vettek jóváhagyó tudomásul s a máj. 27., 28. és 29-én Budapesten Gróf Batthyányi Lajosné elnöklésével tartandó közgyűlésen való képviselőre Kovács Mózsné felkérését határozták el.

A Székely Jánosné és Nagy Ferencné beszámolóját adjuk szóról-szóra a következőkben:

„Mélyen tisztelt rendkívüli Közgyűlés!

A Magyarországi nőegyesületek szövetségének, annak az üdvös irányu európai színvonalon álló társulatnak belépésünk óta két éven át többszöri meghívása és felszólítására egyetünk végre jónak és szükségesnek látta, hogy a választmány és annak elnöksége tudomást és fogalmat szerezzen nevezett szövetségnek minő irányban és szellemben való munkásságáról és céljáról, melyvel messze idegenben minden irányban terjeszkedik. Nőegyletünk érdekeit és javát szívókon viselő több tagja közül, névszerint özv. Nagy Mózsné tiszteltbeli alelnök, ifj. Jakab Istvánné rendes alelnök, özv. Török Bálintné ellenőr e három érdemes urnő, a közgyűlésnek utólagos jóváhagyása fejében, Nagy Ferencné szül. Csiszár Sára alapító tag urnőt, Székelyné Ince Sarolta másodelnököt, csekély személyemet és Csiszár Pálné szül. Kovács Ilona, rendes tag urnőt tisztelték meg egy megbízó levéllel, hogy egyetünket a fentnevezett szövetségnek jelen évi ápril hó 6-án Budapesten megtartott értekezletén képviseljük. Csiszár Pálné urnő akadályozva létén körülményei miatt, innen csak ketten indultunk el, azonban Budapesten lakó ngs. Kovács Mózsné urnő szíves volt velünk a harmadik tagnak, Csiszár Pálnénak helyettesítését elvállalni. Méltsg. Nagy Gábor miniszteri tanácsos ur minket előlegesen bejelentett, hogy jelen leszünk az értekezleten. A fogadtatás a Budapesti nők részéről velünk szemben szívélyes, kitüntető és megtisztelő volt és mi egész önérzettel és bátran léptünk fel az értekezlet folyamán bizalmas és a közös érdeket illető nyilatkozatokkal, a szerint, amint az eszmék és a dolgok felmerültek, hozzászólásokkal és kérdésekkel, mire az elnöklő alelnökő Rozenberg Augusztá urhölgy, aki az „Országos nőképző egyetben” az idegen nyelvek tanárnője és a Budapesti intéző főrangú nők körének teljhatalmu megbízottja magas műveltsége és világösmereite által éppen beszámolt bécsi és berlini élményeiről, hol a szövetséget képviselte s mielőtt Milanóba és Rómába ugyan-

csak e célból tanulmányutjára indult volna az Ellen Key főle feminizmust részletezte, elmondván, hogy a külföld a szegény női munkás osztály számára hasznos és segélyező összejöveteleket rendez és menhelyeket rendez be közadakozásból azoknak és hozzátartozóinak számára, egyletek, pénzintézetek segélyével és egyes tehetséges családok lakházakat engednek át e célra t. i. hetenként kétszer, háromszor közhasznú felolvasásokat tartanak nekik, művelt és szakképzett nők és munkakört üdülést nyújtanak a munkásnőknek, a szegényebb alsó néposztálynak, és ez alkalmakkal megvendégelik őket egyszerű tápláló ételekkel esték czím alatt t. i. midőn végzik napi teendőiket, üdülnek szellemileg és testileg és ez alatt tér nyílik nekik a nemes szívű intelligens nők befolyása által hasznos és jövedelmező, tisztességes mellék keresetekre s ha ők és gyermekeik betegek lesznek és akadályozva a munkában, orvosilag gyógykezeltetnek. Ezen nők és a hozzá tartozók azon csekély összegekből, a mit héten át keresnek egy-egy koronát, márkát v. frankot tesznek be közösen egy meghatározott pénztárba és ezáltal még jogcímet is kapnak a segélyezésre.

„Magyarországi nőegyletek” szövetsége is küzd mint minden reform intézmény, a kezdet nehézségeivel, és mivel óriási vállalatban kezdett megváltoztatni a társadalomnak képét a béke és jólét terjesztésével leküzdeni a nyomor és inségből kifolyó anarkialis, szocialis békátlenségeket, leküzdni az elnyomott és züllésnek indult női osztályt is megmenteni a jövő nemzedékett a munkásnőkkel együtt gyermekeiket a gyakori halandóság és bűnös mérnökök atkától, mely a nyomor és inség nyomán fakad, — éppen ezért ezen jótékonyági szövetség és annak áramlata európai, nemzetközi, sőt az egész ismert világrészeknek, tartományoknak égető szükség és közös érdeke. — Éppen ezért kell a magyar nőknek a külföldi társadalmi viszonyokat ismerni és azoknak intézményeit, tanulmányozni az eddig elért sikereket; ilyen értelemben működik és teljesít egy magasirányú missziót Rozenberg Augusztá urhölgy, ki szíves volt minket felkérni, hogy érdekeinket az ipari, nevelésügyi, cselédügyi állapotokat vele közöljük, és ő el fog jönni városunkba, nyilvános felolvasás, társalgás, mint ismerkedés után, városunk és vidékünk érdekeiről, személyes meggyőződést is, szerezni, hogy midőn a mi javunkra a központban a székesfővárosban a szövetségnek gyűlésein az érdeklődést felhívja, egyszersmint az általános érdekre való tekintettel működhessek. — Ebből azt a meggyőződést szereztük mi a megbízottak, hogy itt nem-

— De igaz, ha mondom, mert én tudom, hiszen én is „választó közönség” vagyok, s itt még mindig egy szóval (értsd: egyhangúlag) győzött a jobbpart. És így látni való, hogy másra nem „szavallhattál.”

Szó szót követett, s a vitaközlés hevében Miska nyakon ütötte Gyurkát. Gyurka meg pofon vágta Miskát, s mikor már kézzel nem győzték, üvegeket ragadtak s azzal úgy összeverték az egymás fejét, hogy vértócsa támadt halmüveletük színhelyén.

Azon véresen futottak az orvoshoz „vizung répertung”-ot váltani. Azután meg ügyvédet fogadtak, s kölcsönösen bepanaszolták egymást a bíróságnál, amely majd hivatta lesz azt is eldönteni, hogy melyik pártra adta a vótumát Miska.

Meghallotta Kálmán a jó komák ügyes-bajos dolgát, s mint a béke apostola elhatározta, hogy kibékíti az összezerdült polgárokat. Vagy szép szóval, vagy ha az nem használ, jól rájuk ijeszt.

Ugy gondolta, hogy mégis jobb lesz, ha az utóbbi móddal tesz kísérletet.

— Nézze, szólt Mihályhoz, a dolognak nem jó vége lesz. Gyurka elhatározta, hogy nem nyugszik addig, amíg be nem csukja kendet a rajta esett sérelemért, — még ha minden vagyona beleuszik is. Sőt nem elég, de kilátásba helyezte, hogy a jég sem veri el jobban a határt, mint ő magát, csak valahol kezügyébe kaphassa. Jobb lesz hát ha kibékül vele, míg jó sora van, mert erősen agyarkodik az atyafi. Én magamra vállalom, hogy összehozom valahol kettőjüket, amikor is békejebbot nyújthatnak egymásnak.

Gyurkánál is így beszélt a békítő lovag, csak hogy ott meg azzal toldotta meg, hogy Miska olyan formát beszélt, hogy ha komája sokáig okoskodik, hát tud ő róla olyan kényes históriákat, — mint

például a faluban történt apróbb esibetolvajlásokról mezőrendőri kihágásokat, idegen vagyonnak jogtalan elcsatását, s még igen sok efféle épületes dolgokat, — hogy ha azokkal előáll ott, a hol kell, hát a komának igen hosszúra nyúlik tőle az orra.

Hogy a Kálmán által előadottakhoz milyen arányban viszonylott a tiszta valóság, az rejtély maradt mindörökké. Hanem annyi tény, hogy a két pörös fél egyszerre igen nagy hajlandóságot mutatott a kibékülésre. Vágyva-vágytak találkozni, s megbékelni egymással.

Kálmán békeapostolságának zenithjén látta magát. Örömtől repesett a szíve, hogy két, megtévelyedett lelket szabadíthat meg a pörösködés hosszú processustól, s az ügyvédek önzetlen jó barátságától.

Hozam: a komának ugyancsak rosszban járt az esze. De hát gondolhatta azt előre a békelovagja hogy e közös vége lesz a dolognak? Gyarló emberi szándékkal!

Kálmán a saját lakását ajánlotta föl a békekongresszus színhelyéül.

Elsőnek Miska érkezett vala. Kemény tölgyfabotot szorongatott a markában. Gyurka is felvonult azután teljes hadirendben. Szintén hatalmas tölgy fustély képezte tábori felszerelését.

Kálmán, az elnök, éppen meg akarta nyitni a béketárgyalásokat, midőn váratlan dolog történt: a pörös felek bősziért csatakiáltással rohantak egymásnak, s a két tábor egymásba omlott.

— Mit tudsz te rólam? kiáltotta az egyik.

— Csakhogy a kezemügyébe kaphattalak, gazember, — ordította a másik, s azzal megkezdődött a rémes ütközet.

A békeapostol halálra rémülten menekült a szoba egyik sarkába. Torkán akadt az elnöki meg-

csak egyetünk, de városunk, vidékünk, ipar- és kereskedelmünk és nevelésügyünk is érdekelve vannak, tehát összes helyi mint országos érdekeink. Az eddigi megtisztult és öntudatos álláspontja a nagy misszióval szembe a szövetségnek következő: t. i., hogy minden helység, város vagy megye azoknak minden humánus, nevelés és közegészségügyi ipari, kereskedelmi, sőt pénzügyi egyesületei és testületei, kiki a saját hatáskörében közös megegyezéssel versengés nélkül és időnként egy-egy közös, ugynevezett monstre értekezleten jöjjenek össze vezetőik, elnökeik és titkárai személyében és társas összejövetelekkel, anyagi segítséggel működjenek a közérdek szolgáltatásban munkakört teremteni a parlagban levő, állásnélküli, hivatott és képzett nőknek, azoknak intelligenciáját hasznosítani, hogy szellemi képzettségünkkel emeljék fel az elzúllni készülő ifjú és nyomorral küzdő, alsóbb női osztályt a főrezett nőknek gyermekeit, hogy míg ezek napestig munkálnak, menedékhelyekben gyermekeik ugynevezett munkás otthonokban ápolást táplálékot és nemes szívű pártfogókat nyerjenek, hogy a már ismert világrészekben elterjedt anarchizmus némuljon el, hogy ha útsére, gyilkolásra emelné fel kezeit legyőzve az által, hogy hozzátartozói, neje, gyermekei, rokonai ninesenek kitéve éhhalálnak, betegségeknek, elaljasodásnak, és ami legiszonyabb ne legyen testvérháború, és a Kainok ne gyilkolják meg az Ábелеket, — nagy nemes a cél és a távoli jövő fejtheti ki annak üdvös voltát de tisztelet és hála adassék azoknak, kik erre az utat megtörik. Ami városunk és ennek nőgyűlése csak megtisztelve érezhetjük magukat, hogy felhívtunk és beléphettünk eme fenséges és a távoli jövőben kiható munkásságot teljesítő szövetségbe — ime tiszteit nőgyűléti rendkívüli közgyűlés, ez a miszt meggyőződésünk azokra nézve, melyeket Budapesten, jelen évi április hó 6-án Rozenberg Augusztia urhölgy Páris, Bécs és Berlinben szerzett információja, és beszámolója folytán a Budapesti létesült „Magyarországi nőgyűlések szövetségével”, a pápai, nagykanizsai, szabadkai és több vidéki nőgyűlések küldöttségével, valamint székes fővárosnak különböző nevű célu és hatáskörű jótékony nőgyűlések képviselőivel egyidőben és ugyan egyszerre értesülve, szerencsések lehetünk ezáltal a mélyen tisztelt jótékony nőgyűléti közgyűlésének tudomására hozni.”

nyitóbeszéd. Csak nézte, hogyan püfölik egymást a füstölőkkel a hadviselő felek.

A neki dühödött rokonok aztán nem kimélték semmit. Sem az egymás fejét, sem a szoba butorátát, sem edénynémet, sem az ablakokat. Törték, zúztak azok mindent, Alig hegedett sebjeik felszaktak, meg ujakat ejtettek egymáson, — sőt egyszer véletlenül olyant koppantott valamelyik a békakongresszus elnökének a fejébujjára, hogy azt menten elborította a vér.

Féltőrai hős harcolás után Gyurka megfutamodott a csatatérről.

— Utána, kiáltá Miska, a diadal az enyém! S azzal a két tábor meg-megesukló léptekkel rohant a — doktorhoz, ujjabb „vizung répertung”-ért.

A hadizaj elvonultával Kálmán busan mosogatta vérző fejét összetört szoba-berendezésének romja közt, s drámai hangon sohajtott fel:

— No, ezeket ugyan jól kibékítettem!

A komákat pedig valaki megtanította, hogy ne hagyják annyiban a dolgot, hanem lépjenek fel a bünyenyítő bíróságnál Kálmán ellen, mert — a következménynek tanúsága szerint, ő volt az értelmi szerzője a véres kimeneteli dolognak. Mert: ha nem bujtogattja s nem izgatja egymás ellen, és ha nem csalja házához a haragosokat, nem történt volna semmi.

Azok szót fogadtak. S most Kálmán, a békeapostol, házról-házra, ügyvéd-től-ügyvédhez jár, tanácsot kérve mindenkitől, hogy ilyen alaptalan vád ellen most már mit tévő legyen?

Hiában mondja, hogy ő csak jót akart.

Nem hiszi el neki senki sem.

Azóta nem törődik senki bajával. Még ha gyilkosságot akadályozhatna is meg, akkor sem lépnek közbe. És ebben igaza van.

TANÜGY.

Értesítés.

A kézdívásárhelyi áll. el. iskola 1904/5. iskolai évet záró vizsgálatai:

Junius 9-én hittani vizsgálatok, d. e. a leányok, d. u. a fiúk.

Junius 19-én d. e. 9—11 óráig az I. leányosztály.

„ d. u. 3—5 „ a II. „

„ 20-án d. e. 8—11 „ a III. „

„ „ d. u. 3—6 „ a IV. „

„ 21-én d. e. 9—11 „ az I. fiúosztály

„ „ d. u. 3—5 „ a II. „

„ 23-án d. e. 8—11 „ a III. „

„ „ d. u. 3—6 „ a IV. „

„ 24-én d. e. 8—12 „ az V. VI. vegy. oszt.

Junius 24-én d. u. 3—4 óráig az V., VI. vegyes osztály tornavizsgálata.

Junius 24-én d. u. 4—5 óráig az ismétlő leányok vizsgálata.

Junius 25-én d. u. 3 órakor záróünnepély az intézet tornatermében, ahol a vizsgálatok is tartatnak.

A vizsgálatokra ugy a szülőket, mit az érdeklődő közönséget a gondnokság és a tanítótestület nevében tisztelettel meghívja.

Kézdívásárhelyt, 1905. május hó 23-án.

M. Székely János,

áll. isk. igazgató.

Értesítés.

A kézdívásárhelyi iparos tanoncis-kola 1904/5. évi vizsgálata az áll. iskola helyiségében f. évi junius hó 17-én d. u. 2 órakor fog megtartatni.

Ugyanezen napon d. e. munka és rajzkiallítás lesz.

Felkérem az iparos mester urakat, mint szintén az érdeklődő közönséget, hogy a munka- és rajzkiallítás megtekinteni s a vizsgálatra minél többen megjelenni sziveskedjenek.

Kézdívásárhelyt, 1905. május hó 23-án.

M. Székely János,

igazgató.

NAPI HIREK.

— Kinevezés. Ő Felsége a király Vadász Ambrus alezredest a brassói 24 ik honvéd gyalogezredtől kinevezte a magyar darabontestőrséghez, testőr főhadnagygyá; bonyhádi Percel Miksa I. oszt. századost, aki a mult évben távozott el Kézdívásárhelyről, testőr első őrmesterré.

— Új gondnokok. Az orbai ev. ref. egyház-megye főgondnokává Séra Lajos kovásznai kir. járásbíró, algondnokokká: Dr. Bartha Imre ügyvédet és Barabás Benedek zabolai uradalmi intézőt választotta meg az egyházkerületi közgyűlés.

— Apa és leánya a ravatalon. Megható esetről edunk szomorú hírt, mely általános részvételt találtkozott Kézdívásárhely egész lakosságában. Nagy Pál mészáros, egy derék, jóaraváló polgártársunk, f. hó 21-én vasárnap este, 9 órakor hirtelen agyszélhűdésben meghalt. Még vascoráját egészséggben költötte el, s azután jól beszélgetett családjá tagjaival, míg egy percben hirtelen kialudt életének fáklyája. Hátramaradt 7 gyermeke közül az 5 éves Irénke, ki hosszabb idő óta betegeskedett, pár óra mulva másnap reggel, szintén kiszenvedett s így apa és leánya egyszerre kerültek ravatalra. Egy koporsóban fekszik a két halott s szem nem maradt szárazon látva a megható ravatalt: egy koporsóban, az apa, jobb karján ártatlan kis leányával. Óriási nagy részvételt temették el kedden délután a két halottat, Szabó Jenő és Czirmai Zoltán lelkészek költői száraznyalásu, magasroptú, megható imája és beszéde s Nagy Gerő énekvezető szívéhez szóló énekei után az ev. ref. temetőkertben levő családi sirboltba. Áldás és béke poraikkal.

— Az ev. ref. egyházkerület közgyűlése. Az erdélyi ev. ref. egyházkerület szombaton reggel kezdte meg Kolozsvárt közgyűlését nagy érdeklődés között. Báró Bánffy Dezső főgondnokot nem jelenvén meg, helyette a két legidősebb főgondnok Simó Lajos és Zeyk Dániel elnökölték. A theologiai fakultás ifjuságának vallásos éneke után dr. Bartók György püspök imája nyitotta meg a közgyűlést és mély érzéssel telt imájában Isten kegyelmét és segédelmét kérte a közgyűlés munkájára, mely az anyaszentegyház felvirágoztatására szertotlen és

egyvetértésben legyen fogantatos. Simó Lajos tartotta meg azután rövid buzdító szavakban elnöki megnyitóját. A közgyűlésen megyénkből megjelentek: Bedő József, Benedek Zoltán dr., Bodor Géza, Bodor János, Csia György, Glass Ferenc, ifj. Gödri Ferenc, Józsa Sándor, Bőjthe Géza, Kónya Kálmán, Kővér András, Molnár Lőrinc, Pap Lajos, Péter Károly, Séra Lajos, I. Szász Béla, dr. Szász Isák, Veress Károly, Zayzon Ferenc stb. Az elnök főgondnok Kenessy Béla főjegyző mellé segédkezésre Bodor Géza esperest, dr. Imreh Sándor tanárt és dr. Kolozsvári Balint képviselőt nevezte ki segédjegyzőkkül, kik közül Bodor Gázánál jelentkezhetnek a szólni kívánók. Az időközben választott képviselők igazolása után bizottságokat küldtek ki; azután az espereseket és jegyzőket eskették fel. Majd Dr. Bartók György püspök olvasta a fel püspöki jelentését, melyet tudomásul vettek. Az ig. tanács jelentését, a tanügyi és vagyoni jelentéseket egyhangulag elfogadták. Tudomásul vették, hogy az egyházmegye a theologiai fakultás vagyoni ügyeinek rendezése céljából tervezett fejenkénti 2 fillérrel való megadózás ellen tiltakoztak. A püspöki özvegyek nyugdíját évi 1500 koronában állapították meg: Az esperesek eddigi 200 korona évi tiszteletdíját fölemelték az egyházközségek népessége szerint 5 osztályba sorozva 800 korona maximális összeggel. Végül igazgató tanácsokat és gondnokokat választottak. Va áru nap 19 ifju papot szenteltek föl. Dr. Bartók György püspök imája után Zsigmond Ferenc kántor gyönyörű szép gyülekezeti szőlőja gyönyörködtette a híveket. A gyülekezet előtt a magasztos nap alkalmából Bodor János zágoni lelkipásztor kitűnő egyházi szónok mondott magasszányalásu ünnepi beszédet. Az esperesek éneke után a 19 ifju lelki pásztor féltérde ereszkedett és letette esküjét. A felesküdt ifju lelkészek nevei a következők, Bedő Ödön, Bartha Lajos, Bitai Géza, Székely Miklós, Szabó Miklós, Erdélyi László, Kónya Kálmán, Lőrincz Áron, Demos Ferenc, Péter Gerő, Pünkösti Lajos, Farkas István, Farkas József, Sebestyén Sándor, Simon Gábor, Muzsnay Károly, Takács József, Kiss Albert, Rákossy Dezső. Megtagadták a püspök javaslatára a papszentelés megeléző gyűlésen Farkas Károly magyar-pétorfalvi paptól, mivel a felszentelési díjat: 30 koronát nem fizette be, hanem annak utólagosan leendő befizetést kérte. Ez a dolog hosszas és heves vitát eredményezett s különösen a papok közt nagy elkeseredést okozott.

— Halálozás. Az erdélyrészi róm. kath. pap-ságot nagy veszteség érte: egyik legképzettebb, legjelesebb tagja: Bíró Béla apát-főesperes, Kolozsvár város plebánosa, a r. k. státus volt előadója, f. hó 22-én este 66 éves korában, tüdőgyulladásban, 5 napi szenvedés után meghalt. Áldás emlékére.

— Vivő-mester és szigorló jogász párbaaja. Folyó hó 19-én Kolozsvárt István János szigorló jogász és Osenker Béla s. vivő-mester kardpárbajt vívtak a Jámor-féle vivő teremben. Az első összepapásnál Osenker Béla sugád vivő mester a fejére súlyos vágást kapott.

— Közgyűlés. A kézdívásárhelyi ev. ref. egyházközség mult vasárnap d. e. népes közgyűlést tartott Kolönte Mózes főgondnok elnöklésével. A közgyűlés f tárgyát az egyháztanácsnak a tervbe vett építkezésekre vonatkozó javaslata képezte, melyet a közgyűlés egy-két főlészülés után elfogadott, jóváhagyott s az egyháztanácsot az építkezések végrehajtásával megbízta.

— Leégett fűrésztelep. Zágomban a Diósi Lajos cég nagy fűrésztelepe, mely villamosvilágításal, éjjeli üzemre is be volt rendezve, e hó 19-én éjjelkor ismeretlen okból meggyult s teljesen leégett. Az egész nagy telepből nem maradt meg egyéb, mint a hivatalnokok és a munkások lakásai s a kivágatlan tönkők egyrésze. Ezeket is alig lehetett megmenteni. Borzasztó szép látvány volt, a mint, a rettenetes hőségben, a mit a tűz kifejtett, egyik deszkarakás a másik után lángba borult. A gyár hatalmas kőnényre, a loszerelt fűrészkereket, vascsöveket, mint valami óriási állatcsontvázai meredeznek ki a füstölő romok közül. Reggeli 6 órára a tűz lokalizálva lett, de a teljes eloltásra napok kelének. Elégett mintegy hetven waggonyi kész deszka és léce, a mi magában ötvenezer korona értékű képvisel. Ezenkívül a gyár, összes felszerelésével; egy nagy kovácsműhely, melyben a most épülőben való vasúthoz készültek a vasszerkezetek. Ebben is van a cégnek ötvenezer korona kára. De mekkora kár az, hogy a vasútjához sem fa, sem vasanyagot a tűzvész miatt jöideig nem adhat, mert a készlet mind megsemmisült. Munkások és tisztviselők most nem tudnak munkába fogni hosszú ideig.

Sz. 1107—905. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Péter Károly végrehajtónak Ifj. Szőrcsei Gábor végrehajtást szenvedő elleni 27 korona tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a k. vásárhelyi kir. törvényszék, (a kovásznai kir. járásbíróság) területén levő s Szőrcse község határában fekvő, a szőrcsei 574. sz. tljkvben 19., 20. hrsz. házas beltelekre 1671 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi június hó 15 ik napján d. e. 9 órakor Szőrcse községhez tartozó megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át köszpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt

A k. r. járásbíróság, mint tlkvi hatóság.
Kovásznán, 1905. március 25. én.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

(64. 1—1.)

Sz. 1939 - 905. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Bogdán Ferenc végrehajtást szenvedő elleni 400 K. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróság) területén levő, Szőrcse és Tamásfalva községek határában fekvő, a szőrcsei 73. sz. tljkvben foglalt 2496. hrsz. szántóra 81 K., a 2742., 2743., 2744., 2746., 2747. hrsz. kaszálóra 115 K., a szőrcsei 851. sz. tljkvben az 1153/1. 1154/1. hrsz. szántóra 93 K., a 2936 1/2. hrsz. szántóra 20 K., az 1693. hrsz. szántóra 12 K., a 2089. hrsz. kaszálóra 25 K., a 2516. hrsz. kaszálóra 29 K., a szőrcsei 857. sz. tljkvben foglalt 1884/2. hrsz. szántóra 61 K., a 2836., 2837/2. hrsz. szántóra 65 K., a 2763. hrsz. szántóra 34 K., a tamásfalvi 389. sz. tljkvben 353. hrsz. házastelekre 320 K. a tamásfalvi 463. sz. tljkvben 259. hrsz. rétre 77 K., a tamásfalvi 166 sz. tljkvben a 256. hrsz. szántóra 61 K., a 255. hrsz. szántóra 34 K. Összesen 1027 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi június hó 20 ik napján d. e. 9 órakor Szőrcse és folytatódólag ugyanazon nap

délután 2 órakor Tamásfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át köszpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 173. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság, mint tlkvi hatóság.
Kovásznán, 1905. április 21-én.

Száva Jakab.

kir. aljbíró.

(63. 1—1.)

Hirdetések

olcsó áron
felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

ELŐPATAK gyógyfürdő kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj és lép bajoknál, köszvény és csuszni, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegség alapján fejlődő betegségnél.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyszerközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézet, kezelés, massage, svéd torna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. — Fürdő időny: május 15-től szeptember 15-ig. — Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kötelekedés van. — Lakás, ellátás olcsó és választékos. — Az elő és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb. **Az előpataki ásványvíz**, mely a szénsavdús, égvényes vasas savanyú vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszeres háznál is használható és mint üdítő, kellemes ital tisztán vagy forralt vagyítva nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön is mint egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedőknél. — Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

(57. 2—4.)

MAGYAR REGÉNYIRÓK

A legértékesebb magyar regényírók egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti: **MIKSZÁTH KÁLMÁN**

aki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dézi Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos
	Benickyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
	Beöthy Zolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verszeghy Ferenc
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. K. nény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
	Csikó Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie
	Degré Alajos	Herczeg Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István	

AZ ÍRÓK NÉVSORA

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációval.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, fementes papiros. Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

Most jelent meg a második sorozat. Tartalma:

Báró Jósika Miklós: A csehek Magyarországon. Illusztrálta Kimnach László.
Tolnai Lajos: Báróné ténsasszony. Illusztrálta Kriesch Aladár.
Justh Zsigmond: A pénz legendája. — Gányó Julea. Illusztrálta Tull Ödön.
Herczeghy Ferenc: Pogányok. Illusztrálta Pataky László.

A tavaly megjelent első sorozat tartalma:

Csikó Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két kötet. Illusztrálta R. Hirsch Nelli.
Bánffy Albert: Eszti ke kisasszony professzora. Illusztrálta Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar urí család örökbeesü könyvtára. A hatvan kötet fél évenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. A második öt kötet most hagyja el a sajtót. — A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 korona. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

(58. 2—?)

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.